

Asia: VN/6935/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös kansallisesta aineettomien oikeuksien strategiasta (IPR-strategia)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: N/15767/2021

Oulun yliopisto pitää tärkeänä kansallisen IPR-strategian tekemistä ja kannattaa luonnoksen tavoitteita ja toimenpiteitä. Lausumme korkeakoulukeksintöjen kaupallistamisen näkökulmasta seuraavaa:

5.1. Tavoitetaan 2030 mennessä kovin moni ikäluokka ei ole ehtinyt IP-oikeuksiin tutustua osana koulutuskokonaisuutta, mutta on erittäin tärkeää, että IP-oikeuksien ymmärrys juurrutetaan osaksi koulutusta.

5.2 Korkeakoulukeksintöjen aktiivinen kaupallistaminen vaatii asian huomioimista tutkijoiden tulostavoitteissa. Innovaatiotoiminta ei ole tutkijoiden tulostavoitteissa, mikä näkyy heikkona motivaationa innovaatiotoimintaa kohtaan. Motivaation puute korreloi suoraan tutkijoiden tietämättömyyteen oman korkeakoulunsa kaupallistamisen prosesseista.

5.4 Korkeakoulukeksintöjä koskevan IPR-lainsäädännön kansainvälinen vertailu olisi tarpeen: asettaako oma lainsäädäntömme innovaatioiden kehityksen takamatkalle kilpaileviin maihin nähden?

5.5 EPO selvittää parhaillaan ns. grace periodin käyttöön ottoa Euroopassa, mitä ajatusta Suomen tulee voimakkaasti tukea (keksijän oikeus julkaista keksintönsä ennen patenttihakemusta). USAssa grace periodilla on selvä vaikutus heidän asemaansa tutkimustulosten kaupallistamisen johtavana maana, jota etumatkaa eurooppalaisella grace periodilla voidaan kuroa kiinni.

6 2) IPRUC:lla voisi olla rooli IPR-koulutuksessa, hyvien käytänteiden jakamisessa sekä innovaatioyksiköiden välisenä keskustelufoorumina. Oulun yliopisto vierastaa ajatusta osallistumisesta korkeakoulujen IPR-strategioiden laatimiseen ja muuhun kehitystyöhön, jotka kuuluvat yliopiston autonomian piiriin. Mahdollisessa IPRUC:n lisäresursoinnissa jatkuvuuden ja

toiminnan fokuoitumisen kannalta riittävä budjettiraha olisi parempi vaihtoehto kuin niukat resurssit hankerahan hakemiseen.

6 6) Lause "Innovaatioiden tulee olla yritysten hyödynnettävissä" ensimmäisessä kappaleessa ei tunnu liittyvän asiayhteyteen.

6 7) Sopimustutkimuksessa syntyvien IP-oikeuksien käytännöt todellakin vaihtelevat korkeakoulujen välillä, esimerkkinä EAKR-projekteissa tehtyjen keksintöjen suojaaminen, josta korkeakouluilla on kovin erilaisia käytäntöjä.

Voisiko UNIFI:llä ja Arenella olla informaatio-ohjauksen rooli periaatteiden kehittämisessä ja yhdenmukaistamisessa?

Keskinäinen ja avoin kansallinen innovaatioyksiköiden tiedon ja käytäntöjen jakaminen sekä kansainvälinen benchmark olisi tärkeää.

6 13) Luonnoksessa puhutaan paljon datasta ja sen hyödyntämisestä, mutta näkökulmissa ei huomioida tutkimuksessa syntyvää dataa ja sen hyödyntämisestä. Tutkimusdatan siirto on oleellinen osa-alue suuressa osassa korkeakoulujen IPR:n siirtoja hyödyntäville osapuolille.

Jouko Uusitalo

Johtaja, Innovaatiot ja liiketoiminta

Uusitalo Jouko
Oulun yliopisto - Innovaatiokeskus